

Cykelturismen i vækst

Tal, fakta og inspiration

Årsrapport fra Ekspertgruppen for Cykelturisme

2019

Cykelturismen i vækst

Tal, fakta og inspiration

Dato:

August 2019

Foto:

VisitDenmark og Vejdirektoratet

Tryk:

Vejdirektoratet

ISBN (NET):

978-87-93674-36-3

ISBN:

978-87-93674-35-6

Copyright:

Vejdirektoratet 2019

Indhold

Forord	5
Baggrund	5
Formål og indhold	5
Opsamling og anbefalinger	6
Potentialet	6
Flotte landskaber og gode cykelveje	6
Prioriter cykelturismen i nye destinationsselskaber	6
Anbefalinger mod 2020	7
Kapitel 1 - Cykelturismen i Danmark	8
Cykelturismen i tal	8
Det tyske cykelpotentiale	11
Danskerne som cykelturister og rekreative cyklister	12
Kapitel 2 - Inspiration fra udlandet	16
Find vej via knudepunkter	16
God eller dårlig investering i Brandenburg?	18
Cykelbusser	20
Strøm på ruten	21
International markedsføring af cykelturisme i andre lande	22
Kapitel 3 - Hvor langt er vi kommet?	24
Status på udfordringer og cases i Danmark	24
Infrastruktur	25
Service og oplevelser	28
Markedsføring, formidling og analyse	32
Organisering	33
Hvad ved vi om cyklister på de nationale cykelruter?	34
Litteraturliste	37

Forord

Baggrund

Cykelturismen er fortsat i vækst, viser tal fra VisitDenmark. Stadig flere turister bruger cyklen på ferien, og antallet af dem, der tager på længere cykelferier, er også stigende.

I de sidste to år har Vejdirektoratet aktivt medvirket til at få kvalitetstjekket, forbedret og udviklet de nationale cykelruter. En af de større indsatser er Østersøruten, som officielt blev indviet i maj 2018. Siden åbningen har destinationerne sammen med VisitDenmark lanceret en international markedsføringskampagne.

Men også på en række andre ruter er der sket forbedringer, der er med til at højne kvaliteten af cykelferielandet. Samtidigt har flere og flere destinationer og turistaktører sat fokus på cykelturisme. Et fokus og arbejde der skal bæres ind i de 15-25 nye turistdestinationer, der skal dannes ud fra de nuværende ca. 80 lokale turistbureauer.

De mange indsatser har båret frugt: Aldrig har der været så mange cykelrelaterede overnatninger i Danmark som i 2017.

Vejdirektoratets indsats begyndte med den nationale cykelstrategi, "Danmark – op på cyklen" fra 2014, hvor et af målene var at styrke den rekreative cykling og cykelturismen i Danmark. Udviklingen af cykelturisme af international klasse indgår også som ét af flere indsatsområder i regeringens vækstplan for dansk turisme.

Et af initiativerne i forbindelse med den nationale cykelstrategi var at nedsætte en ekspertgruppe med fokus på

blandt andet at diskutere, hvordan cykelturismen kan styrkes i landet. Ekspertgruppen blev i 2014 nedsat foreløbigt for en 3-årig periode, som nu er udløbet.

Formål og indhold

Formålet med årsrapporten 2019, er at følge op på den udvikling og de initiativer, der er sket de sidste par år inden for cykelturisme og rekreativ cykling. Vi samler op på de nyeste tal og gør status på de udfordringer, som blev beskrevet i årsrapporten fra 2016. Vi peger på konkrete tiltag og anbefalinger, der kan være med til at udvikle området både til gavn for de lokale brugere og de danske og internationale feriegæster. Gruppen afsluttede sit arbejde i februar 2019.

I rapporten præsenteres der en række gode tiltag, der kan tjene som inspiration til fremme af cykelturisme og rekreativ cykling.

Medlemmer af Ekspertgruppen for Cykelturisme:

- Marianne Foldberg Steffensen, formand, Vejdirektoratet
- Eva Thybo, VisitDenmark
- Jesper Pørksen, Dansk Cykelturisme
- Finn Rasmussen, Frederikshavn Kommune
- repræsentant for KL
- Flemming Sørensen, RUC
- Repræsentant for Turismeforskere i Danmark
- Jacob Kirkegaard Larsen, Dansk Kyst - og Naturturisme
- Klaus Bondam, Cyklistforbundet
- Berit Charlotte Kaae, Københavns Universitet

Sekretariat, Mette Dam Mikkelsen, Vejdirektoratet

Opsamling og anbefalinger

Cykelturismen er i vækst og det giver gode betingelser for både det lokale turismeerhverv og turoperatører. I 2017 var antallet af cykelturister steget til 1,7 mio. fra 1,5 mio. i 2014. Cykelturister¹ stod for hver femte overnatning (9,6 mio. overnatninger) og det er især de udenlandske cykelturister, der fylder på overnatningsstederne med 6,6 mio. overnatninger. Men danskerne følger godt med. Hver 5. dansker er cykelturist og to tredjedele af dem cykler i Danmark.

Potentialet

Potentialet ligger især inden for dagsture på ferien. Mindst tre ud af fire cykelturister vender tilbage til feriebasen igen efter en cykeltur. De resterende fortsætter til et nyt overnatningssted på en længere cykelferie. En tendens er, at flere og flere bruger mountainbikes eller racercykler på ferien. Danmark bør kunne få en større del i den voksende interesse for cykeloplevelser både på det danske marked og på vores nærmarkeder.

Flotte landskaber og gode cykelveje

Når man spørger danske cykelturister om, hvad der er vigtigt for en god cykeloplevelse, svarer de fleste flotte landskaber og gode cykelveje. Godt en tredjedel af de danske cykelturister cykler på afmærkede cykelruter og anvender ruteskiltning til navigation (34 pct.). Dernæst følger digitale kort/apps (28 pct.) og trykte kort (25 pct.). For de tyske cykelturister betyder fysisk vejvisning mere. Her følger to ud af tre ruteskiltning.

Prioriter cykelturismen i nye destinationsselskaber

Der er god grund til at fortsætte den positive udvikling inden for cykelturisme ved at bære erfaringerne og udviklingsarbejdet videre ind i de nye 15-25 destinationsselskaber, som den nye Erhvervsfremmelov fra 2018 lægger op til at danne. Ved at samle turismeindsatsen vil det blive nemmere at udvikle og markedsføre cykelturismen i større sammenhængende områder både over for danske og udenlandske cykelturister.

.....
¹ Se definition på side 9

Anbefalinger mod 2020

Infrastruktur

- Undersøg mulighederne for at implementere et vejvisningssystem, som i højere grad passer til myndighedsstrukturen, brugernes efterspørgsel og den digitale verden
- Afdæk hvad den digitale udvikling kan betyde for at give bedre muligheder for individuelle og behovsbestemte valg af cykelruter
- Få et samlet digitalt overblik over alle cykelruter i Danmark, som brugere, interessenter mv. kan bruge til at videreudvikle services, kort mv.

Service og oplevelser

- Gør køb af cykelbillet og pladsreservation til cykel muligt via DSBs app og hjemmeside
- Kortlæg efterspørgslen for cykelmedtagning og udvikl en forretningsmodel, som kan implementeres i hele landet
- Etabler et mobilitetsnetværk mellem transportører og cyklistorganisationer som Cyklistforbundet og Dansk Cykelturisme deltager i
- Prioritér og fokusér udviklingen af centrale "serviceknudepunkter" med afsæt i kritisk masse langs ruter med størst turismemæssigt potentiale

- Opbyg stærke, forpligtende erhvervssamarbejder og igangsæt særlige udviklingsforløb, der bidrager til professionalisering af erhvervsaktørerne
- Styrk sammenhængen mellem kommercielle services og infrastrukturer inden for cykelturisme med andre øvrige outdoor-aktiviteter, fx vandring, lystfiskeri m.m.

Markedsføring, formidling og analyse

- Øg viden om cykelturismens økonomiske betydning og investeringseffekt
- Øg viden om konkurrerende cykeldestinationer
- Få mere viden om cykelturisternes adfærd og behov
- Saml flere, stærke samarbejdspartnere omkring en strategisk cykelturismesatsning, der prioriterer midler til international markedsføring af ruter og deltagelse i større kampagner rettet mod cykelturister og turoperatører

Organisering

- Opbyg én formel, overordnet, koordinerende organisation inkl. finansieringsmodel, som sikrer udvikling og koordinering af cykelruter, cykelturisme og rekreativ cykling i Danmark
- Etabler tværkommunale samarbejder og placer ansvaret for drift og udvikling af nationale ruter

Kapitel 1

Cykelturismen i Danmark

Cykelturismen i tal

Der er flere måder at være cykelturist på. For mange er cyklen et redskab til at udforske en feriedestination med. For andre er cyklen primært et motionsredskab, hvad end det er landevej eller MTB-spor, der trækker. Og endelig er der dem, der bruger cyklen som det primære transportmiddel til at komme fra sted til sted på en kortere eller længere cykelferie. Fælles for alle typer er, at markedet er i vækst – ikke kun i Danmark, men generelt i verden.

Siden Cykelårsrapporten 2016 blev udgivet, har der været gennemført en række analyser, hvis hovedkonklusioner er beskrevet i dette kapitel.

Cykelturisterne i Danmark

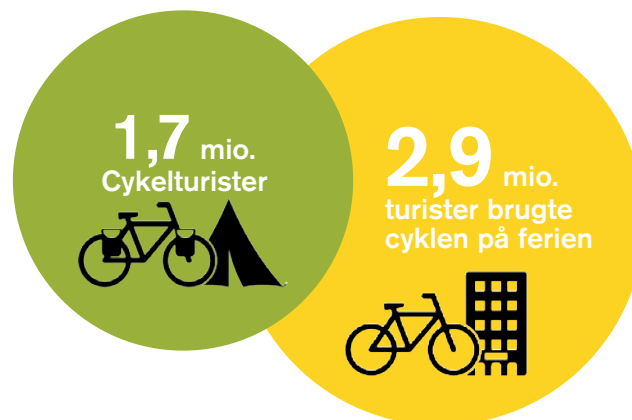
De seneste tal fra VisitDenmark² viser, at der i 2017 i alt var 1,7 millioner cykelturister i Danmark. Cykelturister er i 2017-analysen defineret som respondenter, der har svaret "i afgørende grad" eller "i høj grad" til spørgsmålene: "I hvilken grad er 1) cykling og/eller 2) cykelferie årsager til, at du har valgt at holde ferie i Danmark?"

Sammenlagt stod de for 9,6 millioner overnatninger, heraf kom to tredjedele fra udlandet. Det svarer til 18 pct. af alle turistovernatninger (52,4 millioner) i Danmark.

I alt foretog 2,9 millioner turister cykelaktiviteter i en eller anden form, uden at alle dog havde cykling som rejse-

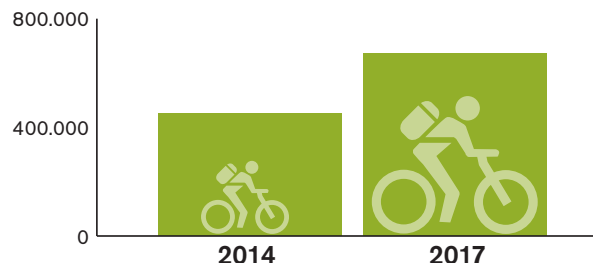
.....

² VisitDenmark, 2018: Cykelturisterne i Danmark.

motiv for at vælge Danmark. Sidste gang VisitDenmark gennemførte deres analyse i 2014, var der knap 1,5 mio. cykelturister. Dette tal steg til 1,7 mio. i 2017. Stigningen er især tydelig blandt de tyske cykelturister i Danmark, der gik fra 450.000 i 2014 til 672.000 i 2017.

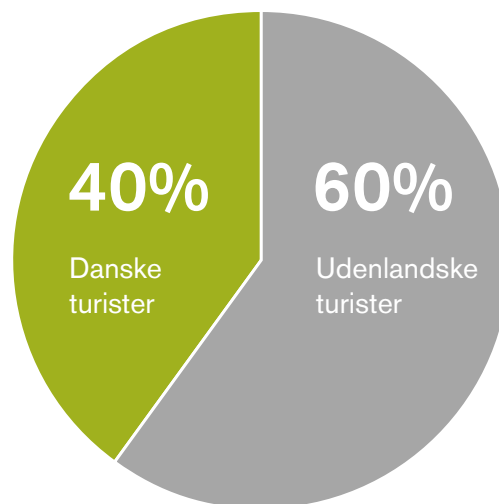
Figur 1
Antallet af tyske cykelturister

Hvad er en cykelturist?

- Cykelturister er i 2017 defineret som respondenter, der har svaret "i afgørende grad" eller "i høj grad" til spørgsmålene: "I hvilken grad er 1) cykling og/eller 2) cykelferie årsager til, at du har valgt at holde ferie i Danmark?"
- Cykelaktivitet udgøres af respondenter, som har svaret "meget ofte", "ofte", "ind i mellem" eller "en enkelt gang" til spørgsmålene: "Hvor ofte på denne rejse har du foretaget/planlægger du at foretage 1) korte cykelture 2) dagsudflugter på cykel og/eller 3) motionsudflugter på cykel?"
- I 2014 blev cykelturister defineret som de, der har svaret, at de cykler "korte cykelture" og/eller "længere cykelture på minimum 10 km".

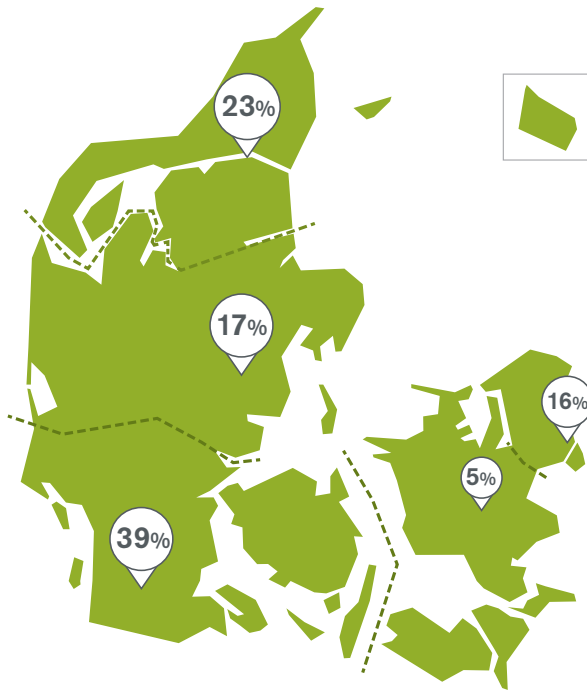
Tyskland	40%
Norge	5%
Sverige	3%
Holland	2%
Øvrige udland	11%

Selvom definitionen på en cykelturist er lavet en smule om i 2017, kan det med sikkerhed siges, at cykelturismen er i vækst.

Nationalitetsfordelingen i 2017 var 40 pct. danskere og 40 pct. tyskere. De sidste 20 pct. var fordelt på nordmænd, svenskere, hollændere og øvrige udlændinge. Samlet set foretages mere end 80 pct. af cykelturisternes overnatninger i feriehus eller på campingpladser. 72 pct. af de udenlandske cykelturisters overnatninger foregår i feriehus mod kun 27 pct. af de danske. Omvendt udgør camping næsten halvdelen af de danske cykelturisters overnatninger mod kun 15 pct. af de udenlandske.

Figur 2
Cykelturister fordelt på nationalitet, 2017

Figur 3
Andel af cykelturister pr landsdel

⁵ VisitDenmark, 2018: Cykelturisterne i Danmark, s. 4.

⁶ VisitDenmark, 2018: Cykelturisterne i Danmark, s. 13.
Højsæson=juli-august, skuldærsæson=marts-juni+september-oktober, vintersæson=november-februar.

De fleste cykelturistovernatninger foretages i Region Syddanmark fulgt af Region Nordjylland, Midtjylland og Hovedstaden. Region Sjælland er den region, der har færrest cykelturister i absolutte tal.

Udover at de kommer i stort tal, så har cykelturister den positive egenskab, at de er meget aktive feriegæster. De spiser ude, shopper, besøger attraktioner, museer og udstillinger – samt foretager andre outdooraktiviteter end cykling.⁵ Kombineres det med den radius, cyklistere har

mulighed for at bevæge sig i, giver det omsætning hos mange forskellige aktører. Danske cykelturisters døgnforbrug er ca. 950 kr., mens de udenlandske har et døgnforbrug på ca. 850 kr.

En anden positiv egenskab ved cykelturister er, at de fordeles deres overnatninger over alle sæsoner. Ud af de 1,7 millioner cykelturister, cyklede de 800.000 i Danmark i sommersæsonen, 700.000 i forårs- og efterårssæsonen og 200.000 i vintersæsonen.⁶

Det tyske cykelpotentiale

Næsten hver anden cykelturist i Danmark kommer fra Tyskland. Det er derfor interessant at se nærmere på det tyske marked. Hvert år laver ADFC en rejseanalyse om cyklister, der giver et overblik over antallet af cykelturister på korte og lange ture, hvilke ruter og destinationer der er populære i Tyskland og i udlandet, hvad der motiverer folk til at cykle under ferien mv.

I 2017 var der ca. 4,3 mio. tyske cykelturister, som enten cyklede i Tyskland eller i udlandet. Det svarer til at 6,2 pct. af hele den voksne befolkning er cykelturister (over 18 år). Endnu flere cykler dagsture under ferien.

75 pct. af de tyske cykelturister foretrækker at cykle fra a til b, mens 25 pct. cykler rundture.

Tyskernes yndlingsruter

Danmark har tre cykelruter i top 10 over de mest populære cykelruter udenfor Tyskland.

På en 5. plads ligger Nordsørutten, hvor Vestkyststruten i Danmark indgår som en del af ruten.

8. pladsen går til Berlin-København, og på en 10. plads kommer Østersørutten, som tyskerne hidtil har kendt som et turforslag, der ikke har været skiltet hele vejen. I 2018 er Østersørutten blevet omlagt, skiltet og markedsført på ny i Tyskland.

Med København-Berlin ruten er det sikkert, at 8. pladsen henviser til den danske del, da der ikke indgår andre lande i ruten end Danmark. Både Nordsørutten og Østersørutten indgår i en større europæisk cykelrute med flere udenlandske lande. Når de adspurgte cykelturister vurderer ruten, kan det ikke ud fra spørgsmålet eller resultatet ses, hvilket land eller delstrækning, der bliver svaret ud fra.

Cyklister fra Tyskland

- ADFC står for: Allgemeiner Deutscher Fahrrad-Club – en interesseorganisation à la Cykelistforbundet i Danmark.
- En tysk cykelturist er defineret ved at have minimum 3 overnatninger undervejs på cykelturen. Der er ikke talt personer med, der cykler dagsture eller kortere cykelture med op til 2 overnatninger på ferien.
- ADFC-Travelbike-Radreiseanalyse 2018 og 2019 kan ses på www.adfc.de/artikel/adfc-radreisenanalyse-2019

Danmark er på 6. pladsen over lande, som de tyske cykelturister planlægger at besøge i 2018.

Og de vil af sted igen...

Tyskland er et godt eksempel på, at cykling er populært i ferien. 87 pct. af alle cykelturister i 2017 vil gerne tage af sted igen.

Hver femte voksne tysker planlagde en cykeltur i 2018. Og 7 pct. af de turister, der ikke cykler, er interesseret i at tage på en cykeltur.

Hver tredje voksne tysker er interesseret i at tage på cykelferie i andre europæiske lande.

Danskerne som cykelturister og rekreative cyklister

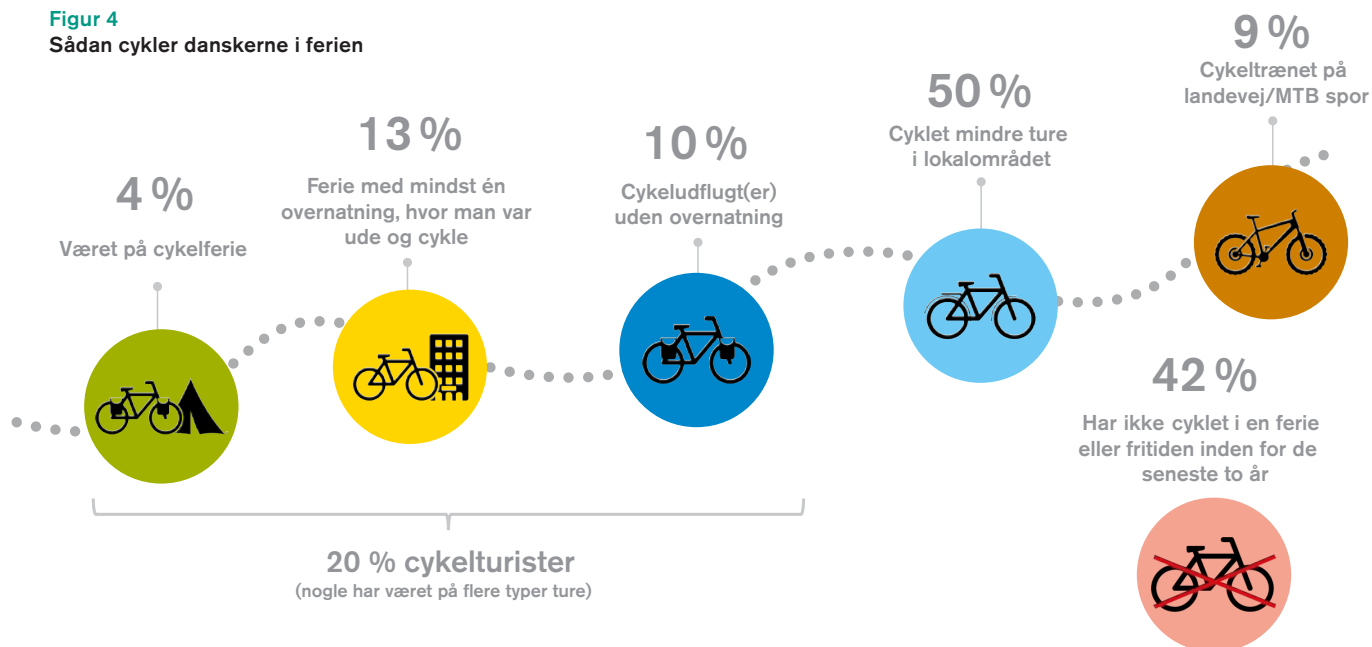
Dansk Cykelturisme gennemførte i efteråret 2017 en analyse af danskerne som cykelturister i Danmark og udlandet¹⁰. Undersøgelsen blev gennemført blandt voksne danskere, der enten har været på cykelferie, cykeltur på ferien eller halv- eller heldagsudflugter på cykel.

Hver 5. dansker er cykelturist, heraf har godt 4 pct. været på cykelferie inden for de seneste to år, og 13 pct. har været på ferie med mindst én overnatning, hvor der blev cyklet, men hvor der også blev lavet andre aktiviteter på ferien. To tredjedele har været på cykelferie i Danmark

og en tredjedel i udlandet. 10 pct. har foretaget længere cykeludflugter ud fra egen bopæl og hele 50 pct. cyklede mindre ture i lokalområdet. Knap hver tiende (9 pct) har cykeltrænet på landevejscykel eller mountainbike.

Cykelturister cykler i snit 58 km om dagen, mens dem, der cykler ture på ferien, cykler 24 km. En cykelturist tilbagelægger i gennemsnit 360 km på ferien, ca. dobbelt så meget som dem, der cykler ture på ferien. En cykelferie varer 6,5 dage i snit.

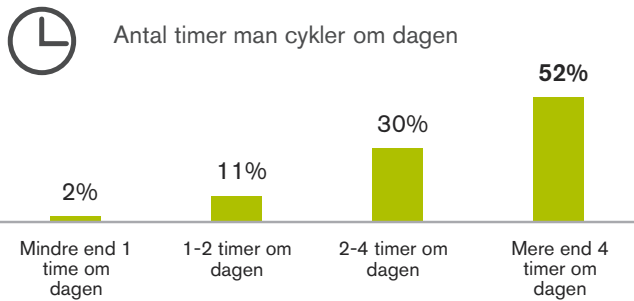
Figur 4
Sådan cykler danskerne i ferien

¹⁰ Danskerne som cykelturister <https://cykelturisme.dk/wp-content/uploads/2017/11/Dansk-Cykelturisme-Danskerne-som-cykelturister-2017.pdf>

Cykelferie

Gennemsnitligt antal feriedage:

6,2 dage

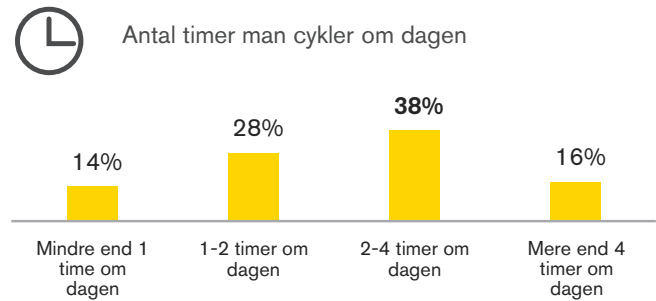
Gennemsnitligt antal kilometer pr. dag

58
km

Figur 5
Karakteristika af cykelferieturister

Ferie hvor man cyklede

Gennemsnitligt antal feriedage:

7,7 dage

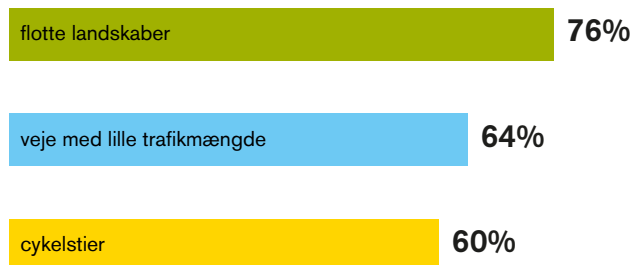
Gennemsnitligt antal kilometer pr. dag

24
km

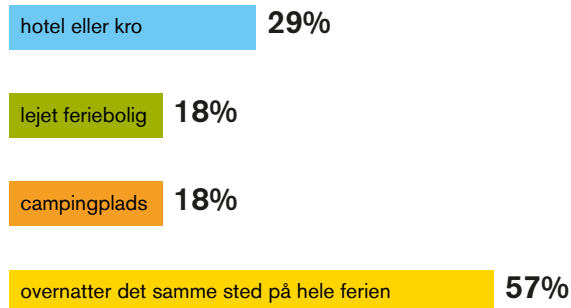
Figur 6
Karakteristika af turister der cyklede på ferien

Den gode cykeloplevelse

Spørger man cykelturisterne, hvad der giver en god cykeloplevelse, så er flotte landskaber og cykelegnede veje, især cykelstier, de vigtigste ting for at få en god oplevelse på ferien.

De mest populære overnatningssteder er hotel/kro, feriebolia oa campinoplads.

GPS, kort eller vejvisning – hvordan finder vi vej?

Mange cyklister bruger stadig vejvisningen til at finde vej, og der er stort set lige mange, som bruger trykte, som digitale kort.

Danmark har 11 nationale cykelruter. Bornholm rundt er den nationale cykelrute, som flest har cyklet på (16 pct.), efterfulgt af Hærvejen med 11 pct. Bornholm Rundt og Hærvejsruten er også de mest kendte ruter, (ca. 1/3 har hørt om dem). Herefter følger Vestkyststruten, hvor knap 10 pct. har cyklet mens 16 pct. har hørt om den.

Kapitel 2

Inspiration fra udlandet

Find vej via knudepunkter

Frem mod årtusindeskiftet havde Holland et rutesystem meget lig det nuværende danske. Det bestod af en række nationale ruter (i alt 4.500 km) samt flere hundrede regionale og lokale rundtursruter, hvor af 400 ruter (over 15.000 km) kun var skiltet i en retning. I nullet indførte man et nyt vejvisningssystem til erstatning for de regionale og lokale ruter.

Det var en tidligere mineingeniør, der stod bag det nye system. Hans mål var at skabe et netværk bestående af knudepunkter frem for ruter. Det skulle få folk ud at opleve naturen. Som identifikation af knudepunkterne valgte han tal frem for bynavne eller bogstaver. Bynavne ville gøre det for kaotisk, og bogstaver var der for få af.

I modsætning til almindelig rutevejvisning, hvor ruter er vejvist fra start- til slutdestination eller som rundture, er knudepunktssystemet mere at betragte som et gitter. I stedet for at være låst til en bestemt rute kan cyklisten selv planlægge sin rute ved at vælge en række knudepunkter. Tallene for de enkelte knuder noteres, og turen går så fra knude til knude.

Godt ti år efter indførelsen af knudepunktssystemet var næsten hele Holland nummereret. Knap 300 regionale og lokale ruter var dog stadig afmærket. Det skulle tage yderligere ti år, før de sidste af de gamle ruteafmærknin-

ger var borte. I dag består det hollandske cykelrutenetværk af 4.500 km nationale ruter og 8.700 knudepunkter. Sammenlagt er 33.400 km cykelvenlig infrastruktur afmærket. De nationale ruter og knudepunkterne er synkroniserede og vejvist med ensartede tavler.

Fietsplatform, en paraplyorganisation stiftet i 1987, er projektleder for det hollandske rutenetværk. Derudover er der etableret tyve regionale "rutebureauer". De er ansvarlige for udvikling og vedligeholdelse af netværket.

Se en film om vejvisning via knudepunkter her:
<http://vimeo.com/218480751/2ae07feaf6>

God eller dårlig investering i Brandenburg?

Delstaten Brandenburg har lavet en økonomisk analyse af investeringer i rekreativ cykelinfrastruktur.

Kan det svare sig? Det er et spørgsmål, der ofte stilles i planlægningen af ny cykelinfrastruktur. Hvor det er forholdsvist nemt at opgøre omkostningerne til en cykelsti, så er det straks sværere at vurdere det afkast, der kommer retur. Hvad kan tælles med, og hvordan opgøres det?

Den udfordring har delstaten Brandenburg forsøgt at løse med en stor undersøgelse fra 2008-2011. I perioden blev der gennemført 26.500 interviews og indsamlet data fra 67 tællerstationer fordelt på rutenettets 4.487 km. Målet var at finde frem til det afkast, som kan henregnes til rekreativ cykelinfrastruktur, når omkostninger til anlæg, vedligehold og markedsføring af rutenettet er fratrukket.

I regnestykket har man kun medregnet de overnattende cykelturisters direkte forbrug på rejsen (65,50 EUR/dag). Deres udgifter til cykler og udstyr samt til deres til- og frarejse er således ikke medtaget. Heller ikke det, man kunne kalde afledte økonomiske effekter i form af forbedret sundhed og mindre trængsel på vejene, er medregnet.

Dernæst har man opstillet tre scenarier, der tager højde for, at man ikke nøjagtigt ved, hvor mange kilometer cykelsti, og hvor mange kilometer eksisterende veje, der indgår i rutenettets knap 4.500 km. I scenarie 1 består 25 pct. af netværket af cykelstier, i scenarie 2 er det 40 pct. og i scenarie 3 er det 60 pct.. Prisen for en cykelsti er sat til 1,125 mio. kr. pr. km, som afskrives over 25 år. Vedligehold er sat til knap 4.875 kr. pr. km pr. år og markedsføring til 1.250 kr. pr. km pr. år.

.....

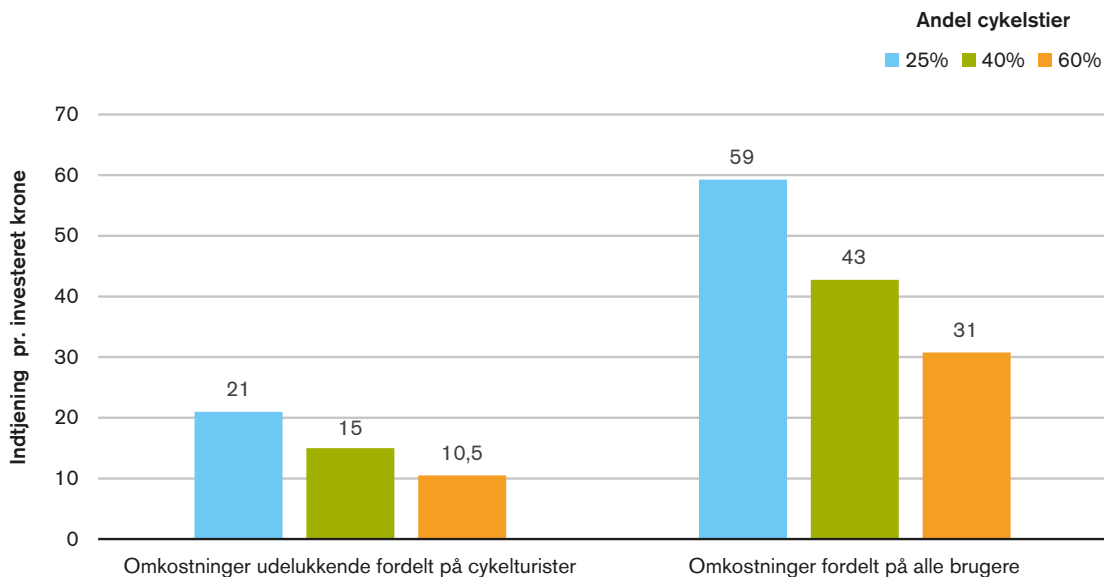
¹¹ Tourismus-Marketing Brandenburg, 2011: Radverkehrsanalyse Brandenburg (på tysk).

I alle tre scenarier overstiger turistindtægterne de ovenstående udgifter til etablering, vedligehold og markedsføring af infrastrukturen. I scenarie 3, altså scenariet med den højeste andel cykelstier, tjenes ca. 10 kr. for hver krone investeret. I scenarie 2 er indtjeningen 15 kr. og i scenarie 1, scenariet med den mindste andel cykelstier, er den 21 kr. Det er er indtjeningsniveauet, når udgifterne alene fordeles på de eksisterende cykelturister.

Men cykelturisterne er ikke de eneste brugere af det rekreative rutenet. I Brandenburg har man opgjort deres andel til godt og vel en tredjedel (35 pct.). De øvrige brugere er hverdagscyklister og rekreative cyklister, der blot cykler dagsture. Hvis der korrigeres herfor på udgiftssiden, dvs. at kun 35 pct. af udgifterne medtages i regnestykket, så stiger indtjeningen i scenarie 1 til næsten 60 kr. for hver kr. investeret. I scenarie 2 er afkastet 43 kr. og i scenarie 3 er det 31 kr.

Casen fra Brandenburg viser, at indtægter fra cykelturister er en væsentlig faktor at medregne, når nye eller eksisterende cykelstiers rentabilitet skal vurderes¹¹.

Figur 7

Viser indtjeningen for hver investeret krone i anlæg, vedligehold og markedsføring af rekreativ cykelinfrastruktur i delstaten Brandenburg. I de tre søjler til venstre i grafen vises indtjeningen, når investerings- og driftsudgifter alene fordeles på cykelturister. I de tre søjler til højre vises indtjeningen, når investerings- og driftsudgifter fordeles på alle brugere, dvs. også inkluderer hverdagscyklister og rekreative cyklister på dagsture. De tre forskellige farver tager højde for, at andelen af cykelstier i det samlede rutenet på 4.500 km ikke er kendt. Ved en lav andel cykelstier på 25 pct. er indtjeningen højere end ved en høj andel cykelstier på 60 pct.

Cykelbusser

Busser med cykelanhængere øger tilgængeligheden

Med enkelte undtagelser er busserne i Danmark ikke særligt tilgængelige for cyklister. Typisk er der maksimalt plads til to cykler, og den plads er kun til rådighed, hvis der ikke samtidigt er en barnevogn eller en kørestolsbruger med – de har nemlig forrang. En undtagelse er de bornholmske busser, som i flere år har kørt med en særlig cykelholder monteret. Cykelholderen giver plads til 4-6 cykler – uanset om der er barnevogne eller kørestolsbrugere med bussen.

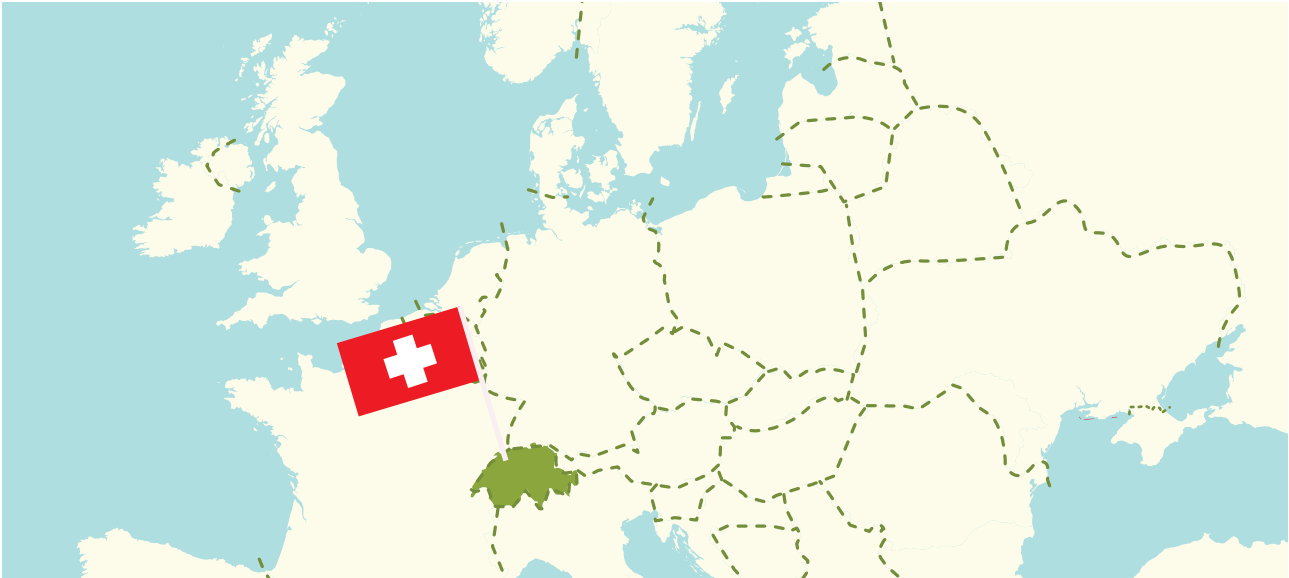
I Tyskland er man gået et skridt videre og har busser med cykelanhængere. Der er tale om ganske almindelige linjebusser, der på bestemte ugedage får koblet en cykelanhænger på. Kapaciteten ligger typisk et sted mellem 16-20 cykler. En søgning på "Fahrradbusse" viser, at

busserne har et klart rekreativt sigte. De kører typisk i turistområder, kun i sommerhalvåret, og næsten udelukkende i weekender og på helligdage.

Flere af busselskaberne gør på deres hjemmesider meget for at vise sammenhængen mellem det lokale cykelrutenet og busruten eller ruterne, hvis der er flere. For cyklisterne betyder cykelbusserne bedre tilgængelighed og øget aktionsradius. Prisen er en almindelig busbillet plus evt. en tilkøbt cykelbillet.

Det lader til, at flere "Fahrradbusse" er begyndt som pilotprojekter støttet af EU-landdistriktsmidler.

Det er ikke lykkedes at finde statistik over antal cykelbusser og antal befordrede cyklister.

Strøm på ruten

I Schweiz findes en særlig elcykelrute

720 km og 12.000 højdemeter vil nok give de fleste cykelturister åndenød og trætte ben. Men sådan behøver det faktisk ikke at være – i hvert fald ikke på ruten med det romantiske navn "Herzroute" (hjerterute), der går fra Lausanne til Rorschach i alpelandet Schweiz. Det sørger en flåde af elcykler for.

Det er den schweiziske el-cykelproducent Flyer, der stiller cyklerne til rådighed, 300 styks i alt. Men elcykler er ikke det eneste, der gør ruten særlig. For hver af rutens 17 etaper findes en udlejningsstation, så ruten også egner sig til dem, der bare vil køre en etape eller to – den veludbyggede kollektive transport i Schweiz gør det nemt at komme retur igen. Derudover er der 34 batteribytte-

stationer, hvor man hurtigt kan bytte et fladt batteri ud. Det kan lade sig gøre, fordi alle cykler anvender samme type batteri.

Derudover udmærker ruten sig ved, at der er skabt et selskab (Herzroute AG), der tager sig af vejvisning, udvikling af service samt formidling og markedsføring, eller som de selv skriver: Alt, der koster penge. Til gengæld sørger de også for, at der kommer penge retur i form af turistindtægter. Hjerteruten skiller sig dermed ud fra mængden, men den er samtidigt en del af det samlede schweiziske rutenet, som organiseres, koordineres og formidles gennem SchweizMobil.

Læs mere her: <http://www.herzroute.ch/startseite/>

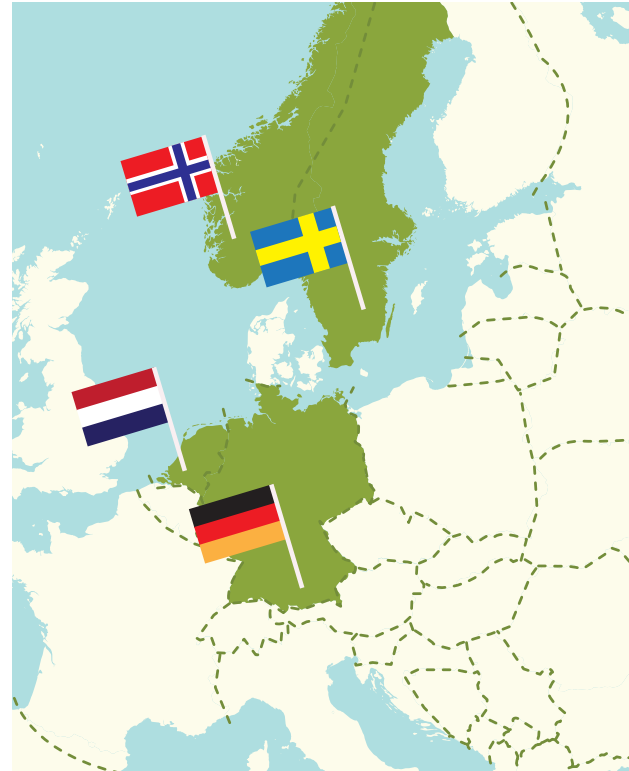
International markedsføring af cykelturisme i andre lande

Særligt Schweiz, fx Schweiz Mobil, og Østrig, fx Donau Radweg, har igennem flere år givet stor inspiration til cykelturismeaktører i Danmark. Men efterhånden markedsfører samtlige vores nabolande sig som gode cykeldestinationer, og deres markedsføring er rettet mod cykelturister, der potentielt kunne være cykelturister i Danmark. Derfor kan vi også lære en del af, hvilke cykelturismeprodukter vores fire nærmeste nabolande tilbyder, og hvordan de kommunikeres til det internationale marked.

Det danske cykelrutenet og forholdsvis flade landskab ligner mest det hollandske. Både Holland og Danmark har også tyske cykelturister som deres største udenlandske marked. Den internationale markedsføring af Holland som cykeldestination sker både via organisationen Fietsplatform og VisitHolland. Fietsplatform driver en 3-sproget website med fokus på både den hollandske cykelkultur, dagsture og langdistanceruter. VisitHollands website fokuserer, primært på landets Top 10 cykelruter. Cykelturismen markedsføres derudover også igennem brede "aktiv ferie"-kampagner.

Tyskland er et kæmpestort cykelturismeland med over 200 fjernruter og tusindvis af regionale og lokale ruter. VisitGermanys website har fokus på landets Top 10 cykelruter, men der findes også udførlig information om cyklistvenlige overnatningssteder (Bett+Bike) og interaktive kort med dyb information om ruter og point of interest. VisitGermany markedsfører cykelturismen gennem brede "aktiv ferie"-kampagner. Det tyske cyklistforbund ADFC markedsfører også cykelturismen gennem deres flerårige kampagne "Deutschland per Rad entdecken".

Sverige fik sin første nationale cykelrute i 2015, nemlig Kattegatleden fra Helsingborg til Gøteborg. Siden er fire yderligere kommet til. VisitSwedens markedsføring af

cykelturismen i Sverige har derfor i de senere år fokuseret på disse fem ruter, fx med brug af Instagrambilleder fra ruterne. På VisitSwedens cykelsite omtales også alle andre cykelmuligheder i Sverige.

Den norske cykelturisme har i mange år alene haft fokus på mountainbiking, men på det seneste er VisitNorway og deres lokale samarbejdspartner, FjordNorge, også begyndt at fokusere på landevejscykling. De har fx sammen med Rapha (Cykeltøjmærke) udarbejdet en meget flot videokampagne om dette. VisitNorways hjemmeside har også fokus på de norske cykelruter, suppleret med TripAdvisor ratings og interaktive kort med point of interest langs ruterne.

Mere om cykling i Holland, Tyskland, Sverige og Norge

Se links bagerst i denne publikation

Holland

- Cycling Holidays
- Kampagnevideoer om Holland
- Explore the Netherlands by bike
- Guide til cykling i Holland

Tyskland

- Opdag Tyskland på cykel
- Top 10 over de mest populære fjerncykelruter i Tyskland
- Kampagnevideoer om cykling i Tyskland
- www.adfc.de

Sverige

- 5 long cycle routes in Sweden
- Guide til cykelferie i Sverige

Norge

- Cykling i Norge
- Landevejscykling i Fjord Norge

Kapitel 3

Hvor langt er vi kommet?

Status på udfordringer og cases i Danmark

Siden rapporten Cykelturisme – Årsrapport fra Ekspertgruppen for cykelturisme udkom i 2016, er der kommet godt gang i at øge fokus på at få flere til at cykle i ferien og fritiden. Vi gør status på de centrale udfordringer, der blev peget på under de fire temaer:

- Infrastruktur
- Service/oplevelser
- Markedsføring, formidling og analyse
- Organisering.

Infrastruktur

Udfordring 2016

→ Vejvisning på cykelruter er mange steder mangelfuld, og der eksisterer mange forskellige skiltepraksisser

Det foreslås, at de nationale cykelruter gennemgår et rutetjek for at få et overblik over omfanget af rutens tilstand, herunder skiltning, belægning, sikkerhed, tryghed, oplevelser, service mv.

Status 2018

I 2016 blev det besluttet, at ubrugte midler fra cykelpuljerne 2009-2014 og 2015 skulle bruges til en særlig indsats for de nationale cykelruter i perioden 2016-2018. Det var formålet at få et overblik over kvalitet af ruternes forløb, skiltning, underlag mv. samt at forbedre skiltningen på ruterne, udskiftning af skilte eller afmærke af helt nye ruteforløb. En kvalitetsgennemgang skulle medvirke til at løfte niveauet af de nationale cykelruter, for at motivere til at private aktører øger investeringen i service, og turistdestinationerne intensiverer markedsføringen af cykelturisme.

I 2019 vil ca. 3000 km være gennemkørt og kvalitetstjekket ud fra den samme testmetode. Rutetesten er udviklet til at gennemgå de parametre, der har størst betydning for rekreativ cykling herunder fericykling/turisme. Formålet med testen er at foretage en uvildig bedømmelse, der bygger på så objektive kriterier som muligt. Der indgår kriterier om rutens sikkerhed, komfort, belægningstype, skiltning,

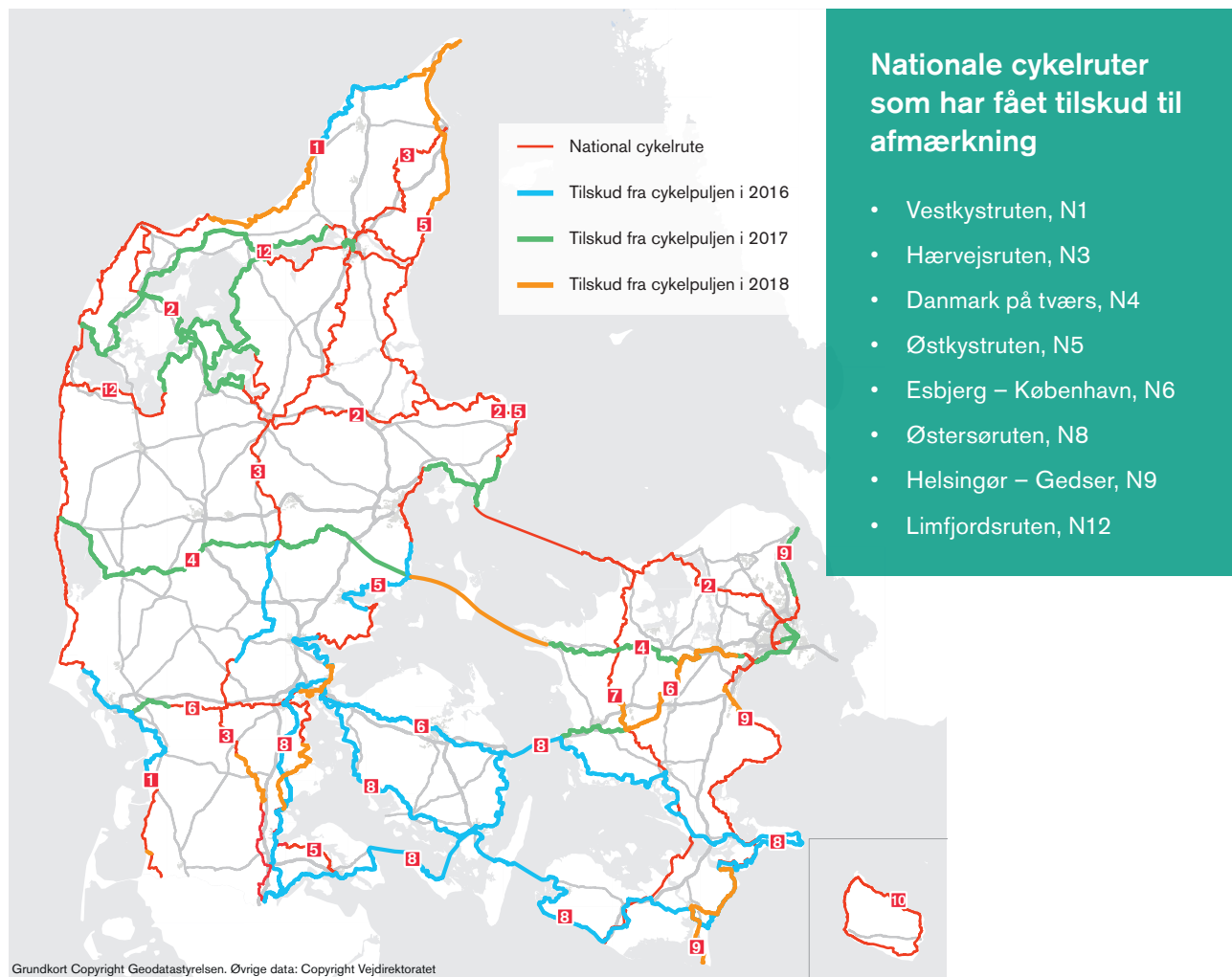
oplevelser, service mv. Resultater og anbefalinger fra kvalitetsgennemgangen bliver overdraget til vejmyndighederne, som primært er kommunerne, men enkelte forløb ligger på veje/stier, hvor staten er vejmyndighed.

Midlerne til, "en særlig indsats til nationale cykelruter", har også givet tilskud til, at ca. 2600 km nationale cykelruter kan forbedres enten ved en udskiftning og supplering af skilte på ruterne eller ved skiltning af helt nye ruteforløb. Ud af de 2600 km er ca. 650 km nye ruteforløb. Det sikrer en mere ensartet skiltepraksis, som opfylder cyklisternes behov, og at cyklisterne kan finde vej via afmærkning.

Behov for at tænke nyt vedrørende afmærkning og hierarkiet af cykelruter i Danmark.

Danmark har en opdeling af cykelruter i 3 niveauer: De nationale ruter, som Vejdirektoratet er med til at koordinere og udvikle; de regionale cykelruter, som de tidligere amter stod for at koordinere på tværs af tidligere myndighedsskel; og lokalruter, som primært ligger inden for kommunegrænserne.

Med strukturreformen i 2007 bevarede man byrdefordelingen mellem vejmyndighederne. Det betyder, at anlæg, drift og vedligeholdelse, som f.eks. etablering af nye stianlæg,

vedligehold af stibælægning, cykelruteskiltning, renholdelse, græsslåning mv. på cykelruterne, stadig vil være den respektive vejmyndigheds ansvar og opgave at sørge for. Det vil sige, at hvis ruten går langs en statsvej, påhviler det staten/Vejdirektoratet at drifte og vedligeholde ruten. Går den derimod langs en kommunevej, er det kommunens ansvar.

Det betyder, at der ikke blev udpeget en myndighed til fx at varetage koordineringen og udviklingen af de regionale cykelruter, som går på tværs af myndighedsskel. Der er pt. ingen instans, som har det samlede overblik over antallet af cykelruter i Danmark, ligesom der efterspørges en samlet kortdatabase med oversigt over alle cykelruter.

Det er den ene grund til, at der er behov for at tage det nuværende rute- og afmærkningssystem op til revision.

En anden grund er, at afmærkningssystemet har meget svært ved at håndtere et stigende antal sammenfaldende og krydsende ruter – se eksemplerne nedenfor. Og endeligt er rutesystemet, som primært består af a til b ruter ikke længere tidssvarende i forhold til, at de fleste cykelturister og rekreative cyklister efterspørger rundture af varierende længde.

Den digitale udvikling går også stærkt i disse år. Det danske afmærkningssystem med faste numre (som ej koordineres nationalt) og mange skilte er ikke særligt fleksibelt, hvis man ønsker at omlægge eller tilføje nye ruter. Se eksempler nedenfor på fotos. Der er i højere grad behov for, at den digitale verden tænkes sammen med den fysiske verden af afmærkning og skilte, så brugernes ønsker og behov indtænkes i måden at skilte på.

Anbefalinger mod 2020

- Undersøg mulighederne for at implementere et vejvisningssystem, som i højere grad passer til myndighedsstrukturen, brugernes efterspørgsel, og den digitale verden
- Afdæk hvad den digitale udvikling kan betyde for at give bedre muligheder for individuelle og behovsbestemte valg af cykelruter
- Få et samlet digitalt overblik over alle cykelruter i Danmark, som brugere, interessenter mv. kan bruge til at videreudvikle services, kort mv.

Service og oplevelser

Udfordring 2016

→ **Begrænset kapacitet og tung bookingproces gør cykelmedtagning i den offentlige transport til en barriere**

Status 2018

I seneste årsrapport fra 2016 blev cykelmedtagning i den kollektive transport medtaget som en væsentlig udfordring. Begrænset kapacitet og en tung bookingproces gjorde det til en barriere for cykelturisters fremkommelighed i og på tværs af landet.

I 2018 er billedet i store træk det samme. Kapaciteten på DSBs fjern- og regionaltoget er uændret. Det giver især en flaskehals over Storebælt, hvor der ikke er andre alternativer. På det direkte tog mellem Danmark og Tyskland (i 2018 findes kun forbindelsen Aarhus-Hamburg) kan man efter overgang fra ICE til IC-tog nu medtage cykler i begrænset antal. Der er fortsat ingen nattogsafgange fra eller -ankomster til Danmark.

På billetområdet er det fortsat en barriere, at det ikke er muligt at købe en cykelbillet eller reservere en cykelplads via DSBs hjemmeside eller app. På strækninger opereret af enten Arriva eller regionale trafikselskaber er det muligt.

En ny aktør på transportområdet er fjernbusselskabet Flixbus. Flixbus kører i 2018 fra cirka 45 større danske byer med op til seks afgang om dagen. På næsten alle afgang er det muligt at medtage cykler til en fast pris af 69 kroner. Cykelbilletten købes online sammen med personbilletten.

Europaparlamentet har i efteråret 2018 vedtaget et forslag, der, hvis det bliver godkendt af medlemsstaterne, bl.a. vil standardisere reglerne for cykelmedtagning på togene i EU og gøre det nemmere at være togrejsende cykelturist i Europa.

Bike Friends / Cykelvenner

Bike Friends er et enkelt koncept som stiller smil og hjælp til rådighed til cykelfolket. Konceptet gør det enkelt for almindelige borgere og små forretningsdrivende som bagere, iskiosker, biblioteker, købmænd at tilbyde cyklister velkommen med et smil og en hjælpende ved at tilbyde vand, adgang til toilet, lappegrej mv.

Det er et tiltag for at engagere lokalbefolkningen for at vise at et område eller landet er "venlige" og gerne vil hjælpe, hvis en cyklist/gæst på cykel er i nød. Hos en cykelven får du lidt hjælp, den gode lokale historie om området, et godt pitstop på den lokale café og lignende.

Ideen blev udviklet af Ærø og Faaborgs turistkontorer.

Anbefalinger mod 2020

- Gør køb af cykelbillet og pladsreservation til cykel muligt via DSBs app og hjemmeside
- Kortlæg efterspørgslen for cykelmedtagning og udvikl en forretningsmodel, som kan implementeres i hele landet
- Etabler et mobilitetsnetværk mellem transportører og cyklistorganisationer som Cyklistforbundet og Dansk Cykelturisme deltager i

Udfordring 2016

→ **Cykelturisternes spredning gør det vanskeligt for turismeaktører at tilbyde produkter af høj kvalitet**

Status 2018:

Kritisk masse blev i årsrapporten 2016 fremhævet som en central udfordring i forhold til at opbygge et udbud af kvalitetsprodukter og services til cykelturister, fx udlejningscykler af høj kvalitet, bagagetransport, færdigpakkede ture inkl. overnatning m.m.

En af anbefalingerne var derfor at arbejde mere strategisk med at styrke erhvervet i etableringen af rentable forretningsmodeller og opbygge stærke oplevelsesklynger i områder med et særligt potentiale for udviklingen af cykelturisme-destinationer.

I Interreg-projektet REACT (2016-2018) har man i Østersøområdet arbejdet intenst med at finde løsninger på en række udfordringer relateret til forretningsudvikling inden for bl.a. cykelturisme. Centrale elementer i projektet har været at finde frem til metoder til at opbygge stærke erhvervsamarbejder samt udvikling og "bundtning" af produkter og services til den aktive turist. De konkrete erfaringer, outputs og værktøjer fra projektet er præsen-

.....

¹² https://www.kystognaturturisme.dk/media/1839/best-practice-katalog-2_react_web.pdf

Kultur- og naturformidler Merete Vigen og feriehusudlejer Købmand Hansen: Cykelture til sommerhusgæster og turister

Samarbejdet mellem Købmand Hansens Ferieudlejning og Kultur- og naturformidler Merete Vigen, startede i 2017 med at udvikle og tilbyde guidede cykelture i lokalområdet. Feriegæsterne kan allerede før de booker en feriebolig finde oplysninger og information om, hvilke tilbud, aktiviteter og cykelmuligheder, der er i området. Det er med til at fastholde og tiltrække flere feriegæster, der fx efterspørger gode udflugtsmuligheder på cykel, MTB-spor, naturoplevelser mv.

Forretningen er udviklet i et samarbejde mellem feriehusudlejer og turguide for sammen at skabe et attraktivt tilbud for feriegæsterne. Turene bygger videre på de etablerede cykelruter og cykelfaciliteter i området og formidler områdets kultur- og naturhistorie set fra en cykelsadel. Der er også lavet en brochure over Købmands Hansens egne favoritture med kort og inspiration til cykelture i området.

teret i et "best practice katalog"¹², herunder erfaringerne med etableringen af bike stations i Sønderjylland som synligt serviceelement, der kan bidrage til større troværdighed som cykeldestination overfor erhverv og turister.

Hos Destination Fyn har man i regi af et storstilet projekt "Bike Island 2020" blandt andet lanceret konceptet "Fyn-cyklen". Fyncyklen er udviklet i et samarbejde mellem Kildemoes, Fri BikeShop og Bergholdt busser og tilbyder muligheden for at overnatningssteder og andre aktører kan lease cykler af høj kvalitet med henblik på udlejning. De små aktører undgår dermed at stå med besværet ved indkøb, vedligehold osv., samtidig med at udlejningscyklerne bliver tilgængelige, dér hvor gæsterne er. Endvidere indeholder konceptet en digital platform, hvor cykelturister kan booke cykler og bestille fragt af cykler og bagage.

Senest er der etableret et nyt samarbejde mellem destinationer på Østersøruten (N8), Dansk Cykelturisme, VisitDenmark og Dansk Kyst- og Naturturisme med ambitionen om at udvikle en af verdens bedste cykelruter.

På udviklingsdelen sigter man på en markant styrkelse af service og produkter langs ruten bl.a. at arbejde med

bagagetransport og kvalitetsudlejningscykler langs hele ruten. Der vil arbejdes på at prioritere særlige knudepunkter med overnatningssteder som centrale omdrejningspunkter for at skabe "hubs" med udvidet infrastruktur (panorama-ruter), så der kan tilbydes et sammenhængende sortiment af produkter til cykelgæsten. Man vil desuden arbejde for investeringer i unikke 'landmarks', der skaber et 'reason-to-go', ligesom man har igangsat en ambitiøs fælles international markedsføringsindsats.

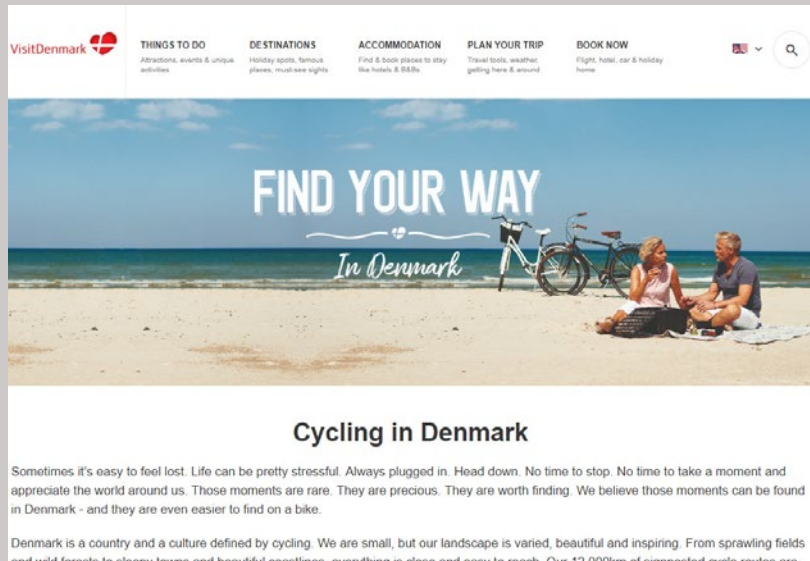
Anbefalinger mod 2020

- Prioritér og fokusér udviklingen af centrale "serviceknudepunkter" med afsæt i kritisk masse langs ruter med størst turismemæssigt potentiale
- Opbyg stærke, forpligtende erhvervssamarbejder og igangsæt særlige udviklingsforløb, der bidrager til professionalisering af erhvervsaktørerne
- Styrk sammenhængen mellem kommercielle services og infrastrukturer inden for cykelturisme med andre øvrige outdoor-aktiviteter, fx vandring, lystfiskeri m.m.

Cycling in Denmark

Markedsføringskampagne
2018

<https://www.visitdenmark.com/denmark/activities/cycling-denmark>

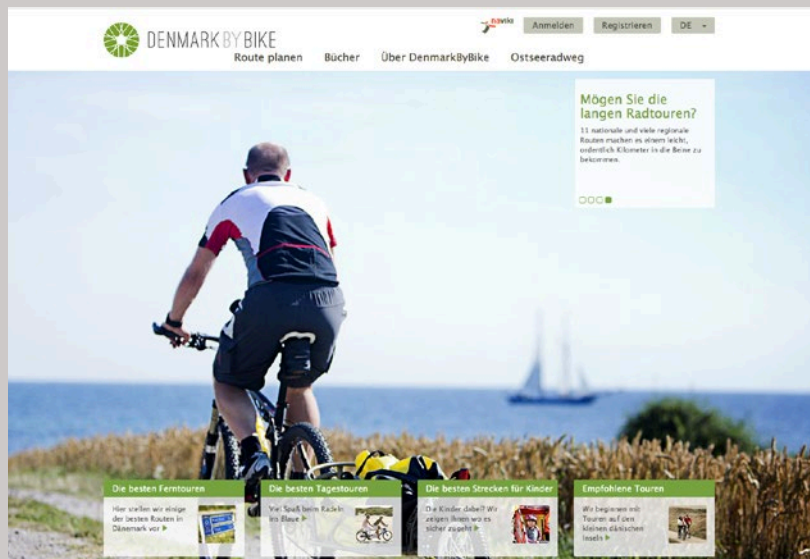

The screenshot shows the VisitDenmark website with a navigation bar containing links for THINGS TO DO, DESTINATIONS, ACCOMMODATION, PLAN YOUR TRIP, and BOOK NOW. The main banner features a couple sitting on a beach with bicycles, with the text "FIND YOUR WAY In Denmark". Below the banner, the heading "Cycling in Denmark" is followed by a paragraph: "Sometimes it's easy to feel lost. Life can be pretty stressful. Always plugged in. Head down. No time to stop. No time to take a moment and appreciate the world around us. Those moments are rare. They are precious. They are worth finding. We believe those moments can be found in Denmark - and they are even easier to find on a bike." A second paragraph begins: "Denmark is a country and a culture defined by cycling. We are small, but our landscape is varied, beautiful and inspiring. From sprawling fields and wild forests to steepy lanes and beautiful coastlines, everything is close and easy to reach. Our 12,000km of signposted cycle routes are

Denmark by Bike

- Viden om udvalgte cykelruter
- kort
- planlæg rute
- 3 sprog

www.denmarkbybike.dk

The screenshot shows the Denmark By Bike website with a navigation bar including "Route planen", "Bücher", "Über DenmarkByBike", and "Ostseeradweg". The main banner features a cyclist on a beach with a sailboat in the background. A text box asks "Mögen Sie die langen Radtouren?" and lists "11 nationale und viele regionale Routen machen es Ihnen leicht, endloslich Kilometer in die Bore zu bekommen." Below the banner are four featured tour cards: "Die besten Fernreisen", "Die besten Tagesreisen", "Die besten Strecken für Kinder", and "Empfohlene Touren".

Markedsføring, formidling og analyse

Udfordring 2016

→ **Begrænset viden om cykelturister og manglende strategisk satsning på cykelturisme i Danmark**

Status 2018

Som det fremgår af denne rapport, er der lavet flere undersøgelser siden 2016, der er med til at øge vidensniveauet om cykelturismen i Danmark. Der mangler dog stadig yderligere viden om cykelturisterne, især en kortlægning af cykelturisternes forbrug, således at der fx ligestem i Brandenburg, kan foretages en analyse af, i hvor høj grad investeringer i cykelturismen tjener sig hjem.

I forhold til en strategisk satsning på cykelturismen i Danmark er 13 partnere i 2018 gået sammen om en ny ambitiøs international satsning, der skal styrke positioneringen af Danmark som cykeldestination. Målet med satsningen har været at påvirke 'reason to go' og inspirere flest mulige potentielle turister med interesse for cykling til at holde ferie i Danmark og udnytte nyhedsværdien af den officielle åbning af Østersøruten. I 2018 er der blevet udviklet et tværnationalt kampagnekoncept, hvor det primære fokus i første omgang har været, at øge interessen for cykelferie i Danmark blandt de tyske turister. I synergi hermed har VisitDenmark også kørt en markedsføringskampagne rettet mod 'special interest' cykelturister på det tyske marked.

Indsatsen består af to spor: Et der skal højne kendskabet til Danmark som cykelland generelt, og et der skal markedsføre Danmarks længste nationale cykelrute på 820 km, Østersøruten, der åbnede 5. maj 2018. Indsatsen fik også tilskud fra Vejdirektoratet gennem cykelpuljen, som har været et vigtigt 'kick off' for at komme i gang med en bred fælles investering og samarbejde om markedsføring af Østersøruten.

Mellem destinationspartnere langs Østersøruten, samt VisitDenmark, Dansk Cykelturisme og Dansk Kyst- og Naturturisme, er der i løbet af 2018 indgået en hensigts-erklæring om et 3-årigt strategisk samarbejde, som både indeholder en aftale om samarbejde om den internationale markedsføring, men også et samarbejde om forretningsudvikling. Destinationerne forpligter sig bl.a. til at arbejde for at øge det økonomiske bidrag i forhold til i år.

Danmark har to gange været vært for workshoppen Cycle Meet rettet mod cykelturoperatører. Dansk Cykelturisme har etableret webportalen Denmark by bike på 3 sprog, og der er udgivet cykelguidebøger på dansk (Nordisk Korthandel og Dansk Cykelturisme) og på tysk (Estebauer/ Bikeline Radtourenbuch).

I det videre arbejde vil det også være vigtigt at vide mere om de internationale cykeldestinationer, som Danmark er i konkurrence med.

Anbefalinger mod 2020

- **Øg viden om cykelturismens økonomiske betydning og investeringseffekt**
- **Øg viden om konkurrerende cykeldestinationer**
- **Få mere viden om cykelturisternes adfærd og behov**
- **Saml flere, stærke samarbejdspartnere omkring en strategisk cykelturismesatsning, der prioriterer midler til international markedsføring af ruter og deltagelse i større kampanjer rettet mod cykelturister og turoperatører**

Organisering

Udfordring 2016

→ **Der mangler udvikling og koordinering af de nationale cykelruter på tværs af myndigheder og andre involverede parter**

Status 2018:

I forbindelse med flere store ruteudviklingsprojekter er der opbygget et uformelt, men tæt samarbejde mellem Dansk Cykelturisme, Vejdirektoratet, Dansk Kyst- og Naturturisme og VisitDenmark. På de enkelte ruter breder samarbejdet sig desuden til de berørte kommuner og turistorganisationer. Det seneste eksempel på et rutesamarbejde er beskrevet ovenfor i forbindelse med Østersøruten.

Selvom det ikke er en decideret formel organisering, som har påtaget sig det koordinerende ansvar, så er det tætte samarbejde til gavn for alle parter. Det er med til at sikre en højere kvalitet på tværs af vejmyndigheder og sektorområder, hvilket i sidste ende er til gavn for alle brugere.

En udfordring er, at samarbejdet og dialogen primært foregår i forbindelse med enkeltstående større projekter, der får finansiering til at udvikle en ny rute eller opgradere en eksisterende. Det betyder, at overblikket og sammenhængen mellem ruterne er sparsomt.

En anden og større udfordring ligger i, at det danske rutesystem med inddelingen i lokale, regionale og nationale ruter efter strukturreformen i 2007 ikke længere stemmer overens med den danske myndighedsstruktur. Frem til strukturreformen var vejmyndighedshierarkiet kommune, amt, stat, hvor det især var amterne, der havde fokus på cykelruter. Efter 2007 er der kun kommuner og stat tilbage med ansvar for cykelruterne.

Det har to konsekvenser: For det første har mange ruter i dag ikke nogen entydig ansvarlig myndighed. Det gælder især regionale ruter, der ofte krydser kommunegrænser. For det andet er det en udfordring, at de udviklings- og driftsopgaver, der tidligere var koncentreret i de 14 amter, i dag skal fordeles på 98 kommuner. Det betyder typisk, at der i de enkelte kommuner er meget begrænsede ressourcer og tilsvarende kompetencer til udvikling og drift af cykelruter.

Det vil derfor være et problem for turisten, at der kommunikeres en samlet rute, men at den oplevede kvalitet kan være usammenhængende, hvis den nogle steder er mindre vedligeholdt eller mangler skiltning.

Dette er især en udfordring, når det danske turismeerhverv har fokus på at styrke Danmarks position. Kontinuerlig produktudvikling og markedsføring vil være essentiel, for at tre danske ruter (Nordsøruten, København-Berlin og Østersøruten) kan bibeholde og bevæge sig op ad tyskernes top ti over deres mest foretrukne udenlandske cykelruter.

Der er behov for, at vores rutesystem tages op til revision (se også under infrastruktur samt case om knudepunkter), og at organiseringen på tværs af kommunerne styrkes. Dette bør være et af de områder, som de nye 15-25 destinationsselskaber, der er på vej via den nye Erhvervsfremmelov, også skal tage stilling til i de kommende år.

Anbefalinger mod 2020

- **Opbyg en formel, overordnet, koordinerende organisation inkl. finansieringsmodel, som sikrer udvikling og koordinering af cykelruter, cykelturisme og rekreativ cykling i Danmark**
- **Etabler tværkommunale samarbejder og placer ansvar for drift og udvikling af nationale ruter**

Hvad ved vi om cyklister på de nationale cykelruter?

I 2017 gennemførte Vejdirektoratet en interviewundersøgelse blandt cyklister på tre nationale cykelruter. Der blev gennemført face to face interview otte forskellige steder langs national cykelrute 4, 5 og 12. Der er gennemført 407 interviews i perioden 12. – 27. august 2017.

Målgruppen var cykelturister over 15 år. En cykelturist kan både være en person, der er på ferie i området eller blot en der er på endagstur eller fritidstur ud fra egen bolig. Personer skal være ude på turen i rekreativt øjemed og må ikke være på vej til eller fra almindelige hverdagsting.

Cyklisterne er delt op i to typer:

Fritids- og turcyklister

Cyklister som er på halv- eller heldagstur eller på kortere eller længere fritidsture ud fra egen bolig. Personer skal være ude på turen i rekreativt øjemed og må ikke være på vej til eller fra almindelige dagligdagsting i eget område

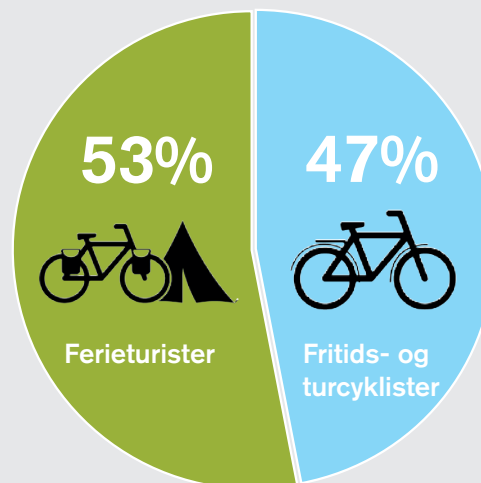
Ferieturister

Turister, der i større eller mindre grad benytter cyklen under deres ferie/ophold i området. Ferieturister kan have en fast bopæl eller kan skifte overnatningssted undervejs under ferien/opholdet, men er kendetegnet ved at bo i en form for feriebolig.

Resultater

Profil

47 pct. er fritids- og turcyklister og 53 pct. er ferieturister. Ca. halvdelen af ferieturisterne er fra Danmark og 31 pct. er fra Tyskland, resten er fra andre europæiske lande.

Kendskab til de nationale cykelruter

3 ud af 4 af alle angiver at kende eller have hørt om de 11 nationale cykelruter.

Godt halvdelen angiver at have kørt på en af de afmærkede cykelruter.

75%
kender de nationale cykelruter

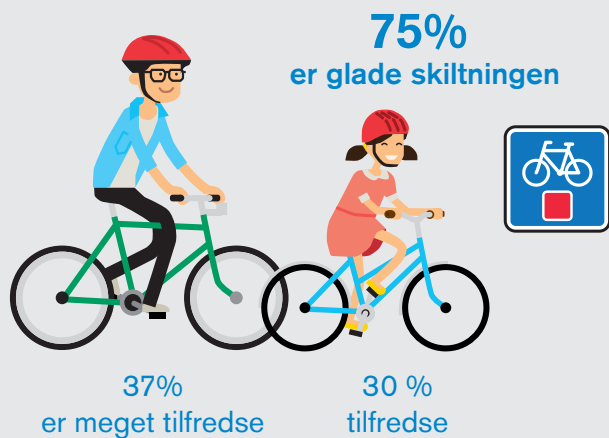

50%
har kørt på cykelruter

Der er flere fritids- og turcyklister 46 pct., end ferieturister 24 pct. som angiver at de ikke har cyklet på en afmærket cykelrute. Det er højst sandsynligt at ferieturisterne vælger afmærkede ruter bevidst end almindelige fritidscyklister, der måske cykler for at få motion.

Tilfredshed med skilte

2 ud af 3 er tilfredse med skiltningen, 37 pct. er meget tilfredse og 30 pct. tilfredse med skiltningen for cyklister i området. Et stort antal op til 20 pct. svarer ved ikke eller har vurderet den til under middel. Skiltningen er ikke brugbar for 1/3 af de interviewede.

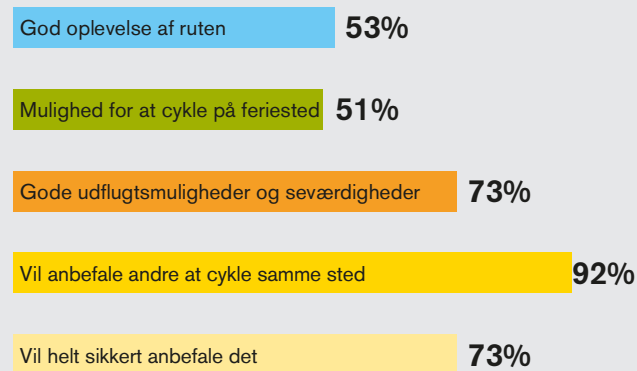
Vurdering af cykelruten

Godt halvdelen 53 pct. angiver at deres oplevelse af ruten er meget god.

51 pct. af ferieturisterne angiver at muligheden for at cykle har haft stor betydning for deres valg af feriested.

73 pct. vurderer attraktioner, udflugtsmuligheder og seværdigheder for "meget gode" og "gode".

92 pct. vil anbefale andre at cykle samme sted, heraf vil 73 pct. helt sikkert anbefale det.

Litteraturliste

ADFC-Travelbike-Radreiseanalyse 2018: http://cykelturisme.dk/wp-content/uploads/2016/05/ADFC-Travelbike-Radreiseanalyse_2018_Praesentation_Langversion.pdf på tysk

Kort engelsk version http://cykelturisme.dk/wp-content/uploads/2016/05/ADFC-Travelbike-Radreiseanalyse_2018_Presentation_english_short_version.pdf

Dansk Kyst og Naturturisme: https://www.kystognaturturisme.dk/media/1839/best-practice-katalog-2_react_web.pdf

Dansk Cykelturisme 2017: Danskerne som cykelturister og anden viden
www.cykelturisme.dk/viden/

Ekspertgruppen for Cykelturisme og Vejdirektoratet 2016: Cykelturisme, Årsrapport fra Ekspertgruppen for cykelturisme, juni 2016.

Powered by Cycling: Panorama: Danmark – en destination for international cykelturisme (rapport udgivet ifm. projektet) http://cykelturisme.dk/wp-content/uploads/2016/02/panorama_72dpi_enkeltidet.pdf

Transportministeriet: Den nationale cykelstrategi: Danmark – op på cyklen (2014) <http://www.trm.dk/da/publikationer/2014/den-nationale-cykelstrategi>

Transportministeriet: Cykelturisme og rekreativ cykling, Arbejdsrapport 2 – Den nationale cykelstrategi 2013
<http://www.trm.dk/da/temaer/ny-cykelstrategi-2013/arbejdsrapporter-og-arbejdsgruppe>

Vejdirektoratet 2017: Nationale cykelruter: Erfaringer og anbefalinger fra projektet "Bedre koordinering og planlægning af de nationale og regionale cykelruter med fokus på skiltning".

Vejdirektoratet: http://www.vejdirektoratet.dk/da/viden_og_data/temaer/cykeltrafik/sider/default.aspx

VisitDenmark: Cykelturisterne i Danmark, 2018 <https://www.visitdenmark.dk/da/analyse/cykelturisme-i-danmark>

Hjemmesider, videoer mv.

Eurovelo.org og eurovelo.com

<https://vimeo.com/218480751/2ae07feaf6>

<http://www.herzroute.ch/startseite/>

<https://www.holland.com/global/tourism/book/cycling-holidays.htm>

https://www.youtube.com/user/visitholland/playlists?shelf_id=7&view=50&sort=dd

<https://www.hollandcyclingroutes.com/>

<http://www.holland-cykcycling.com/>

<http://www.germany.travel/dk/fritid-og-afslapning/cykling/cykling.html>

<http://www.germany.travel/dk/fritid-og-afslapning/cykling/top-10/top-10-over-de-mest-populre-fjern-cykelru-ter-i-tyskland.html>

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLG-myokuo7H-ITbKkJTHX3lxJ5qpbNkqQV>

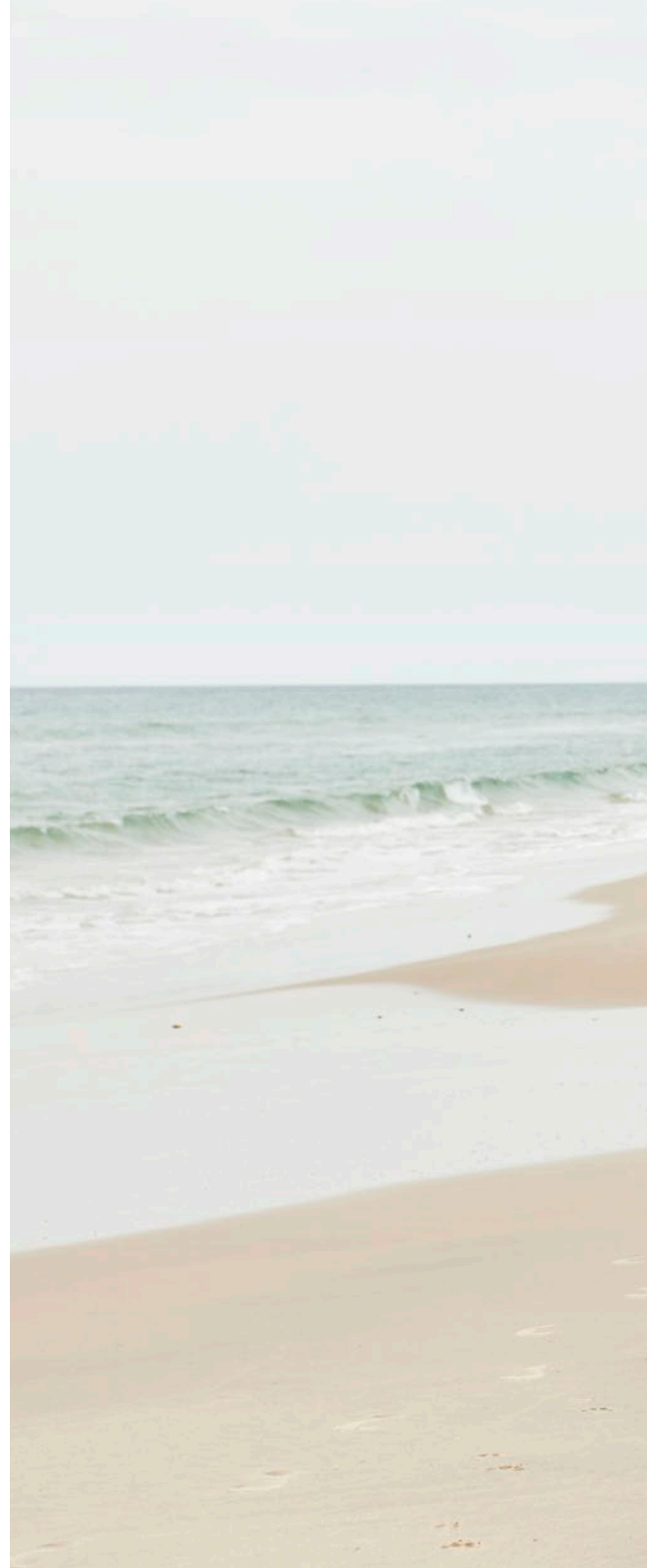
<https://www.adfc.de>

<https://visitsweden.com/5-long-cycle-routes-sweden/>

<https://visitsweden.dk/guide-til-cykelferie-i-sverige/>

<https://www.visitnorway.dk/aktiviteter/friluftsliv/cykling/>

<https://www.youtube.com/watch?v=EhuMwPxaAWk&index=2&t=0s&list=PLneYtKrlfkCiMSih9ZCXnITB86AN-Jb7BA>

Medlemmer af Ekspertgruppen for Cykelturisme:

- Cyklistforbundet
- Dansk Cykelturisme
- Dansk Kyst - og Naturturisme
- Frederikshavn Kommune - repræsentant for KL
- Københavns Universitet
- RUC - Repræsentant for Turismeforskere i Danmark
- Vejdirektoratet
- VisitDenmark

Sekretariatet Vejdirektoratet

